

Rozdział 2 Rodzajnik

W języku francuskim wszystkie (lub prawie wszystkie) rzeczowniki są poprzedzone rodzajnikami. Rodzajnik wskazuje na liczbę rzeczownika, a w liczbie pojedynczej z reguły także na jego rodzaj.

Rodzajnik nieokreślony

Rodzajniki nieokreślone przybierają następujące formy:

	l. pojedyncza	l. mnoga
rodzaj męski	un	des
rodzaj żeński	une	des

Rodzajników nieokreślonych używamy:

- kiedy po raz pierwszy mówimy o jakiejś osobie lub rzeczy, bliżej jej nie określając:

Qu'est-ce que c'est ? C'est une voiture.

Co to jest? To jest (jakiś) samochód.

Hier, j'ai rencontré une belle fille.

Wczoraj spotkałem piękną dziewczynę.

- w znaczeniu „jeden, jedna, jedno”:

Je suis allé une fois à Paris.

Pojechałem (jeden) raz do Paryża.

Nous avons seulement un jour pour visiter Paris.

Mamy tylko jeden dzień na zwiedzenie Paryża.

- gdy mówimy o jednej rzeczy, osobie z wielu, często w znaczeniu „jakiś, jakaś, jakieś”:

Je veux acheter un livre pour mon cousin.

Chcę kupić (jakąś) książkę mojemu kuzynowi.

C'est une des filles de Juliette.

To jedna z córek Juliette.

Uwaga! W przeczeniu rodzajniki nieokreślone często są zastępowane przez **de**, np.

Ils ont acheté une nouvelle maison. Ils n'ont pas acheté de nouvelle maison.

Oni kupili nowy dom. Oni nie kupili nowego domu.

Rodzajnik określony

Rodzajniki określone przybierają następujące formy:

	l. pojedyncza	l. mnoga
rodzaj męski	le	les
rodzaj żeński	la	les
rzeczowniki rozpoczynające się od samogłoski	l'	les

Rodzajników określonych używamy:

- gdy mówimy o rzeczy bliżej określonej, znanej, o której była mowa już wcześniej, którą znamy z kontekstu:

Ferme la fenêtre, il fait froid.

Zamknij okno, jest zimno.

C'est la voiture de mon père.

To jest samochód mojego ojca.

- w odniesieniu do rzeczowników jedyńych w swoim rodzaju:

La Terre tourne autour du Soleil.

Ziemia kręci się wokół Słońca.

- z rzeczownikami w znaczeniu ogólnym:

Le chien est l'ami de l'homme.

Pies jest przyjacielem człowieka.

L'homme est bon et mauvais en même temps.

Człowiek jest jednocześnie dobry i zły.

- z takimi czasownikami jak **aimer** (kochać, lubić), **détester** (nienawidzić), **haïr** (nienawidzić), **adorer** (uwielbiać), **préférer** (woleć), gdyż wyrażają upodobania ogólne, a więc prawdy ogólne:

J'aime les oranges, je n'aime pas les pommes.

Lubię pomarańcze, nie lubię jabłek.

Je déteste les gens paresseux.

Nie znoszę leniwych ludzi.

Rodzajnik cząstkowy

Rodzajnik cząstkowy przybiera następujące formy:

	l. pojedyncza	l. mnoga
rodzaj męski	du de l'	des
rodzaj żeński	de la de l'	des

Rodzajnika cząstkowego używamy:

- przed liczebnikami niepoliczalnymi, gdy mówimy o pewnej części z całości:

Il boit du café.

On pije kawę.

Anne mange de la confiture.

Anne je konfiturę.

- przed liczebnikami abstrakcyjnymi:

Vous avez de la patience.

Jesteście cierpliwi. (dosł. Macie cierpliwość.)

Tu as du talent.

Masz talent.

W przeczeniu rodzajnik częstkowy przyjmuje formę **de** dla obu rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej.

Je ne bois pas de lait.

Nie piję mleka.

Il ne mange pas de légumes.

On nie je warzyw.

Ćwiczenie 1

Wstaw właściwą formę rodzajnika nieokreślonego.

1. **J'ai ..... livre et deux cahiers.** (Mam jedną książkę i dwa zeszyty.)
2. **Nous avons ..... chien.** (Mamy psa.)
3. **Il m'a donné ..... fleurs.** (On mi dał kwiaty.)
4. **J'ai ouvert ..... bouteille de champagne.** (Otworzyłam butelkę szampana.)
5. **Marc n'a pas ..... voiture.** (Marc nie ma samochodu.)

Ćwiczenie 2

Wstaw właściwą formę rodzajnika określonego.

1. **J'adore ..... fleurs !** (Uwielbiam kwiaty!)
2. **..... livres de cet écrivain sont très intéressants.** (Książki tego pisarza są bardzo ciekawe.)
3. **..... langue grecque est très difficile.** (Trudno jest się nauczyć języka greckiego.)
4. **..... Terre est ronde.** (Ziemia jest okrągła.)
5. **Je déteste ..... gens paresseux.** (Nie znoszę leniwych ludzi.)

Ćwiczenie 3

Wstaw właściwą formę rodzajnika cząstkowego.

1. **Marc boit** ..... **lait**. (Marc pije mleko.)
2. **Elle mange souvent** ..... **bombons**. (Ona często je cukierki.)
3. **Tu as** ..... **patience**. (Jesteś cierpliwy.)
4. **Vous avez vraiment** ..... **courage** ! (Jesteście naprawdę odważni!)
5. **Il ne mange pas** ..... **légumes**. (On nie je warzyw.)

